

[Udenrigsministeren.]

en sammenfatning tilsidst, skal jeg herefter gå over til nogle bemærkninger om De Forenede Nationers 8. plenarforsamling.

Jeg havde lejlighed til i en kortere periode selv at deltage i den danske delegations virksomhed, derunder den kontakt mellem de fire nordiske delegationer, som er et vigtigt led i vort arbejde på plenarforsamlingen. At vi i Norden på det forsvarspolitiske område er gået forskellige veje, har ikke lagt nogen hindring for det frugtbare samarbejde, som findes blandt Nordens folk på praktisk taget alle samfundslivets områder. Regeringen anser det for en af sine vigtigste udenrigspolitiske opgaver at befæste og udbygge det nordiske samarbejde. Det glæder mig iøvrigt, at udenrigsminister Halvard Lange på sin regerings vegne fornylig i stortinget har udtalt sig efter tilsvarende linier.

Plenarforsamlingen, som begyndte den 15. september 1953, udsatte sine møder den 9. december. På dette tidspunkt var samtlige punkter på dagsordenen færdigbehandlet, alene med undtagelse af Korea-spørgsmålet. Jeg skal senere omtale dette spørgsmål specielt.

Indenfor rammerne af denne almene oversigt vil det kun være muligt at berøre nogle enkelte af de mange spørgsmål, der blev drøftet af forsamlingen, men som sædvanlig vil plenarforsamlingens forhandlinger og den danske delegations indsats deri blive behandlet udførligt i en trykt beretning til folketinget.

I bedømmelsen af forsamlingens forløb er jeg enig med generalsekretær Dag Hammarskjöld, som den 17. december 1953 udtalte, at plenarforsamlingen hverken har opfyldt de forhåbninger, som mange nærede ved dens begyndelse, eller har betydet et tilbageskridt. „Det var en samling, der var præget af forsigtighed“, sagde Hammarskjöld, „en forsigtighed, som hindrede vidtgående skridt i nogen retning, men som også mildnede virkningerne af en skarp debat om flere spørgsmål, som der står bittert strid om“. Under disse forhold, som Hammarskjöld her har søgt at karakterisere, kunne forsamlingen ikke opvise afgørende politiske resultater. Derimod var tonen — selvom man heller ikke denne gang undgik ret skarpe sammenstød om flere punkter — i det store og hele præget af større moderation og mere

forhandlingsvilje end ved tidligere lejligheder. Man nåede denne gang i flere tilfælde, end det har været sædvanligt i de senere år, frem til enstemmighed eller næsten enstemmighed.

Dette gælder således det udvidede program for teknisk bistand til underudviklede lande — et punkt, som synes at samle alle medlemsstaternes interesse. For første gang har Sovjetunionen og andre østbloklande lovet økonomisk bidrag til dette programs gennemførelse. Danmarks indsats gennem vort betydelige bidrag — 3 mill. kr. i 1953 — og vor organisation af andelsseminariet på Krogerup sidste efterår blev meget velvilligt omtalt.

Hidtil er denne tekniske bistand baseret på enkeltårsbudgetter. Jeg føler mig overtydet om, at dette høje ting vil være enigt med mig, når jeg siger, at Danmark gerne medvirker til en planlægning over en 3 eller 5 års periode og gerne påtager sig sin andel af den fornødne økonomiske garanti herfor.

Med hensyn til det vigtige spørgsmål om oprettelse af internationale fonds eller andre institutioner til støtte for selve den økonomiske udvikling i de underudviklede områder blev der ganske vist ikke truffet endelige beslutninger, men vejen blev holdt åben for fortsatte forhandlinger. Den danske delegation virkede aktivt for at nå et resultat, der kunne accepteres fra alle sider.

Der vedtoges en resolution om fortsættelse af nedrustningskommissionens arbejde, 54 stemte for, ingen imod, og 5 var passive. Forsamlingen godkendte tanken om, at kommissionen for at fremme arbejdet måske kunne nedsætte et underudvalg, bestående af de særlig interesserede magter, og at dette underudvalg skulle kunne holde fortløbende møder, eventuelt rundt i forskellige lande.

I denne forbindelse er det naturligt at omtale præsident Eisenhowers tale den 8. december til plenarforsamlingen om atomspørgsmålet. Den amerikanske præsident gik her ind for atomenergiens udnyttelse til fredelige formål og foreslog med henblik herpå oprettelsen af en international atomenergiinstitution, formentlig under FNs auspicier, til hvilken de regeringer, der først og fremmest var indblandet i atomrustningen, i fællesskab burde yde bidrag af deres